

72 Pars I. Illustratio VII. Panegyrica.

Plinius.

Palma arbor certe diuturnior.

100.

Maria in Calvario monte juxta Crucem, Debora in Ephraim sub Palma.

Rabbi Selom.

Ludov. Cælius.

nomen dedisse putetur. Cùm enim palma multiplici annorum circulo coronetur, ac duratione ceteras diuturnissimas arbores superet, quasi cunctis superest, ex Plinio lib. 16. cap. 44. dicente: Necnon palma Deli ab ejusdem Dei estate conspicitur; etiam si Lotos arbor vestitior vivat, & virescat 450. annis, ex eodem inibi Plinio: Palma tamen supra cunctas arbores suos multiplicat dies & annorum circulos. Ex quo elicies famosissimam Debora palmam, Salomonis post 240. annos, immò & post 716. Iesu Sirachidis tempore floruisse, saltem recordatione, quandoquidem Sirachus multas Salomonis similitudines asumpsaserat in paroemiis.

victorias nobis ostendat & triumphos, etiam cùm angustiis premitur in Calvaria monte, ubi juxta Christi, Crucisque viridissimas palmas residet & stat, ut duplice redimita coronā, in justitia & victoria, altera Debora in monte residens Ephraim prædicetur sub palma triumphans. Fruere Richardo Laurentino lib. 12. de laudib. B. Maria, colum. 7. littera F, dicente: Palma donantur vitoriis, & coronantur. Ipsa enim Maria & palma est, & Crux palma est. Igitur Maria palmā coronatur Crucis? Sed à quonam Deipara juxta Crucem accipit palma Crucis coronam? Profectò ab eo justo Crucifixo, qui veluti palma, in Crucis palma florebat.

Ipsa enim Maria & palma est, & Crux palma est: sed palma, id est Rich. & Maria, palma, id est Cruci, fructum suum commisit in passione. Verba sunt dati Rhotomagensis Presbyteri inibi, colum. 969. littera E. Rependit Maria palma Cruci palma pro sua accepta corona fructum sui ventris ad passionem. Sed à quo Deipara coronatur, est necesse scire. Meditor, per manus Christi, qui palma est, Mariam Deiparam Crucis palmā coronari ob trophæum. In certaminibus sacris judex erat destinatus, qui vitoriis præmium præstaret fertis, qui suas per manus coronas triumphantibus distribueret. Nefaria Iudaorum sævitia suo Regi & Iudici Christo tribunal præparat in patibulo: disponit industria satellitum malignantium Crucem scandalosam sibi, nobisque proficuum, non ut palma vitori, sed ut supplicium suo Domino, ut bajulans lignum in Calvaria locum portaret. Sanè Crux ex unico ligno confici poterat ad supplicium; sed Divinus Spiritus sic dispositus, ut non unica ex trabe, sed ex quatuor arboribus consurgeret una, ad sustinendum nostræ redemptoris fructum Iesum Crucifixum. Illa ligna fuere Cedrus, Cupressus, Palma, & Oliva. Omitto mysterium & mysticum cuiusque arboris præfata symbolum. Id solùm liceat mihi prænotare, quod communis edocet versus.

*De cedro est truncus, corpus tenet alta cupressus:
Palma manus retinet, titulus latatur oliva.*

Eccur

*Maria de-
pli-
cata pal-
me dupli-
coronā re-
dimita cla-
rescit.*

*Rhotoma-
gens.*

*Palma Cru-
cis fructum
dat Maria
palma: quo
sensit*

Honor.
Aug.

Cant. c. 7.

cis

73 Maria DEBBORA mystica, &c.

Eccur signatim Palmā Crucis transversalis pars facta spectat ad manus, potiusquam aliud ex ceteris lignum? Palma manus retinet. Immò Christi Domini Crucifixi Palmam manus retinebant, non palma manus, juxta illud Habacuc cap. 3. vers. 4. scriptum: Cornua in manibus ejus. Licet enim Crucis cornua affixas sibi manus Christi tenerent, verumtamen quia cornuta illa Crucis ex Palma erant, quæ vitoriis impertitur, idcirco dicuntur fuisse, et si per hypallagen, in Domini Crucifixi manibus: tum quia ipse vitori erat dum vincitus apparebat mortalibus: tumque quia cùm Judex esset certantium, in manibus tunc habebat palmam, quam tenebat ad triumphum, & ut vitoriis retribueret. Cùm autem Maria inter omnes puras creaturas prima sibi palmam præripuisset vitoriæ in innocentia & justitia; idcirco ipsa tunc in monte certaminis recurrit ad palmam Christi & Crucis, ut in gemina palma coronam accipiat duplum pro vitori. Immò dum Rex regum, beneque certantium Judex ipse coronat, & coronatur ut vitori, & adparet insimul coronata ejus & Crucis palmā Regina, in manibus tenet cornua palmæ. Non longè à cogitatū stat Honorii Augustodunensis sententia, qui in Sigillo Marie, cap. 7. Canticorum, hæc habet verba: Christus fuit palma in Cruce, quia per eum adipiscitur palma vitoriæ. Cui assimilata est statura, id est, alta gloria Mariæ; quia sicut ipse Rex cælorum, ita ipsa Regina Angelorum. Si Rex ergo coronā redimitur; si Regina Maria igitur coronata, non alia nobiliori coronā, nisi Palmā: palmā, inquam, Christi & Crucis palmā, quæ Christus & Maria adinvicem coronantur.

Coronat etiam Maria, quæ Palma, suum Filium & Regem Christum: quin & Dei Filius, qui Palma mystica extat omnibus altior, ut fructum ferat in Crucis Palma, à Maria palma coronari pè exambit. Iterum repete Canticorum verba cap. 7. vers. 7. & 8. quæ sunt: Statura tua assimilata est palma. Dixi: Ascendam in palmam, & apprehendam fructus ejus. Vox est Ecclesiæ ad Christum vitoriæ Jumentorum palmam, ad quam cùm Fideles bonorum gradibus operum con-

R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

scendunt, ejus fructum in gloriose redemptione percipiunt. Ex Hebreæ voce, קְרָבֵב, Komaihech, legimus Surrexturna tua, ô Incarnata Sapientia (quia femininum verbum illud est,) assimilata est, Græcè Φοίνικη, Phœnici, avi scilicet in terris singularissimæ & specialissimæ, cui Christus inter hominum filios singulariter est coequandus: sicut enim avis illa, quæ à Palma nomen accepit, ex

*Phoenix
avis, à pal-
ma sum
ēt manuatis
nomen.*

Plinius.

*Christus in
resurrec-
tione cum pal-
ma depin-
gitur, ob
mortem, in
fernumque
devitum.*

*Francisc.
Offun.*

*Crucis sta-
tura assimi-
latur Ma-
ria.*

riæ.

103.

*Dixi: Ascendam in palmam. Quis dixit? Profectò Divinum Verbum, cupiens Mariæ palmā frui, non modò ad fructum, sed ad coronam. Certè rex Salomon Christus in diadema palma in Incarnatione fuit coronatus à Matre: quod adnotans Alanus à Rupe ad Canticorum cap. 7. vers. 8. aiebat: Et sicut descendit in Vetus Ma-
palmam, ita ascendam in palmam, id ria fuit pal-
est Crucem. Ecce primus Divini Ver-
bi descensus in palmam uteri fuit sa-
cratissimi, ut exinde jam coronatus exiret, ut in palmam ascenderet Cru-
cis.*

*Alanus à
Rupe.*

*Vetus Ma-
palmam, id ria fuit pal-*

ma Christi,

Isaia 62. cap. 62. vers. 3. dictum: Et eris corona gloria in manu Domini, & diadema regni in manu Dei tui. Sanè nemo coronatur in manu, sed in capite diadema vicitor excipit pro trophæo:

tempora capitis quælibet corona præcinctus, non digitos, nec manus circuit, nisi cùm à coronante præmio

sertorum certantes ornantur. Nonne suprà, num. 98. audivisti, Verbum Dei Filium Patris manum dexteram nuncupari? Igitur dum manus Dei

ornatur gloria coronâ, magnoque diademate regni insignitur, tunc est, quando Palma Mariæ coronâ, ex

purissima carne confectâ, apparuit Dei Filius de diabolo triumphatus,

videndus & collaudandus ab universis filiabus Sion, in diademate ornatus palma, quo eum coronavit Mater sua. Donantur palmae vicitoribus, &

palmâ coronantur. Unde Maria dicitur (ait Daniel Agricola in 5. Stella

5. Corona,) Isaia 62. Eris corona gloria in manu Domini, & diadema regni in manu Domini tui: fructu enim hu-

jus palmæ cibabuntur qui vicerint. Sed cur Divinum Verbum & Christus Dominus, dum à Maria in sua Concep-

tione, Nativitate, Resurrectione veluti gloriosâ Palmâ coronari exam-

bit, non dicit, Descendam in palmam; sed, Ascendam in palmam? Si è coelis

altissimis, & à supernis regalibus se-

dibus Sapientia Divina ad hæc no-

stra descendit spatia, ubi Maria Pal-

ma gloria plantata florens virebat;

cur Deipara respectu sic fatur: As-

cendam in palmam; non, descendam?

Rationem jam exhibuimus ex Richardo Laurentino super Susannam,

in Appendice, illustratione 13. Panegy-

rica, num. 113. quare Divini Verbi

Incarnatio, non descensus, sed ascen-

sus dicenda sit. Nunc pro nostri du-

bioli solutione audiendus est alter

Alanus Varenius serm. 3. in laudes &

praeconia Pantagias, ubi sic habet de

Mariæ Palmâ loquens, & præfatum

locum edifferens Canticorum: In

quam palmam concendit Dominus,

quando dimissis (dicere dignum) cœli

fastigis, in Virginis non tam descen-

dit, quam concendit uterum. Quia

Virginis palma (in carne sua) fru-

ctum dedit palmæ cruci; Christus,

qui palma est, palmam ascendere sa-

eius.

Manus Pa-

tris Chri-

stus est, cu-

ja gloria

corona est

Maria.

Daniel

Agricola.

Ascendere

in palmam

Maria cur

potius Ver-

bum Divi-

nun dicat,

quam de-

cendere?

Alanus.

Varen.

tagit in Maria, ut ex ea colligens fructum, præripiat sibi simul & coronam ut vicitor, simulque se coronantem Matrem & ipse suâ palmâ coronet.

Palmam Christi Mariam esse prædicavimus, palmamque Maria ipsum esse Christum, cognovimus ex præjactis: ut Mater & Filius sese ad invi-

cem coronando, alter evulget glorio-

sum alterius triumphantum. Hebraicam repeto lectionem suprà datam ex loco Canticorum, cap. 7. vers. 8. sic: Surre-

ctura tua assimilata est Palma, quam de gloria Christi Resurrectione perspicuâ intelleximus mente. De

Palma sic Plinius lib. 13. cap. 4. scri-

bit: Palma à fino quidem etiam ladi putant: Mirumque de ea accepimus,

Palma ar- cum Phœnico ave, que putatur ex hu- bor ex se ip-

ius palma argumento nomen accepisse, saetiam (ut awi: Phœ-

emori ac renasci ex se ipsa: eratque mix) renas- eetur.

ad rem: Etiamsi Christum Phœnicum dicas mysticam avem, sive pal-

mam appelles, sumum abhorrentem in corruptione, quia sanctum suum Deus non dedit videre corruptio-

nem; ex seipso, propriaque virtute è monumento, myrrha & thure cum aromatibus sepultus, vicitrix palmam

manu tenens surrexit (si pectoribus credas,) ut Maria symbolo comita-

Christus cœlum peteret vicitor, ejus coro-

natus palmâ, & quasi super Palmam symbolum parentis innixus. Moritur & Palma Maria, & sui Filii suffulta

virtute, quasi ex seipsa renascens, as-

cendit cœlos ut palma virens, etiam inter aromata funeris, ut suum imi-

tetur Filium. Ex Hebreæ voce קְרָבֵנִי, Kethimaroth, sic leges Canticorum 3.

vers. 6. pro Maria: Quæ est ista, que Cantic. 3.

ascendit ex deserto (Kethimaroth) sicut palmæ fumi ex aromatibus myrræ, & thuris? &c. In Mariæ ascen-

sione ad cœlos multiplicantur palmae

ad vicitriam; & est Mariæ palma

mystica, quæ renascitur & resurgit:

palma Christus, qui eam coronat &

ornat; materialisque palma, quæ ante

feretrum Deipara cerebatur, cùm

dormiret. Loquitur Angelus apud

nostrum Amadeum Apocalypsis sue

raptu 8. sic: Ego Gabriel attuli ramum

sebi palmæ, quæ palma ferri debebat

ante feretrum ejus. Attuli eam de Pa-

radiso Dei videntibus foliis, in signum

ejus

104.

Cantic. 7.

105.

Joan. c. 12.

Arabicus.

Cajeranus.

Lyra.

ejus victorie. At quare Maria sine

palma cœlum petit, quæ sic sicut pal-

ma fumi aromatici petit cœlum? Pro-

fectò quia Filius ejus Jesus palma vi-

ctorialis est Matris, idcirco Maria

sufficit pro corona & pro vicitrix ar-

gumento ipse Dei Filius, quæ palma

Mariæ est. Proficuus suis verbis ad-

fit Placidus Nigidius opusculo 4. serm.

1. de Assumptione, ubi sic fatur: Mag-

nificentissimè ad omnem gloriam coro-

nata ascendit sine palma. Nisi forte

palma ejus in manibus dilectus ipse sit,

super quem manibus innixa procedit.

Si super manus dilecti Filii Maria

scandit aethera sursum, & innixa su-

pra dilectum ascendit: ergo etiam

palma Mariæ in manibus Jesu repe-

ritur vicitoris, quum Mariæ triun-

phus celebratur in altis? Sanè, nam

sic reciprocè Christus est palma vi-

ctoriæ Mariæ, & eius Mater Filii

corona in palma visitur vicitoriali,

quod quando Mariæ cœlestes petit

orbes, in manibus ferens palma di-

lekti, ipsa velut Filii palma, hujus

innixa manibus cœlos intrat, ut

triumphans, & vicitrix, ornata Filii

coronâ & palmâ, ipsum etiam Filium

iterum evulget cœlitibus triumpha-

torem.

Ergo quodammodo Christus Dei-

paræ in palma debet totius suæ glo-

riæ triumphum, dum secundò cœlum

corporaliter deserens, ut obvium se

ostendat ascendentî Deiparæ cœlum,

iterum ejus insignitus palma ut vi-

victor dexteram Patris occupat. Susci-

tato Lazaro per Jesum, in crastinum

cum turba multa, quæ ad festum ve-

nerat Jerosolymorum, audivisset etiam

Iesum adventasse, ut sua festivum

præsentia decoraret diem, ait Ioannes

cap. 12. vers. 13. quod accepérunt

ramos palmarum, & processerunt ob-

viā mei, Christo scilicet Iesu. Si pue-

ri olivarum ex monte ramos arbo-

rum, olivarumque ad Regis deseca-

verant pompam, cur addit Ioannes

signat Ramos palmarum; vel ut alii

ex Arabico legunt, Ramusclos pal-

ma? Optimè pro occasione Cajeta-